

VAN HEINDE

Ceremonieel rokschort van de Hupa-indianen

In het noordwesten van de Amerikaanse staat Californie leeft het indianen volk de Hupa. Dit volk bestaat nu uit ruim 2000 mensen. De Amerikaanse overheid erkende in 1848 de soevereiniteit van de Hupa over hun land. Het reservaat wordt sindsdien *Hoopa Valley Indian Reservation* genoemd. De rok

en bijpassend schort werden door vrouwen tijdens ceremoniële dansen gedragen. De rok is versierd met o.m. vingerhoedjes, Russische kralen, glas, strengen pijnboomspitten en abalone schelpen en is ruim een eeuw oud.

National Museum of the American Indian, New York

CALIFORNIË

ALASKA

Eeuwenoud masker van de Chugachs

De Chugachs, een volk van Inuits, leven al duizenden jaren in het gebied van het schiereiland Kenai en de Prince William Sound in Alaska. Sinds eind 18de eeuw speelden Russische ontdekkingsreizigers, bonthandelaren en missionarissen van de Russisch-orthodoxe kerk een belangrijke rol in het leven van de Chugachs. In 1867 kochten de Verenigde Staten Alaska en ondervond de Inuitbevolking de invloed van de Amerikanen.

De maskers, met hun dramatische gelaatstrekken, speelden een belangrijke rol bij rituelen. Elk masker is uniek en vertegenwoordigt geesten, voorouders of karakters uit legenden. Na het optreden werden de maskers veelal vernietigd. Ze werden ook wel verkocht of weggegeven. Dit masker uit ca. 1860 is op die wijze bewaard gebleven.

The Metropolitan Museum of Art, New York

EN VERR...

Shunga: Vrolijk 'lenteplaatje'

De titel van deze kleuren-houtsnede uit 1802 luidt: *Hollander met een Japanse courtisane* en wordt toegeschreven aan Chokosai Eisho. In shunga, letterlijk 'lenteplaatjes', worden vaak één of meerdere personen afgebeeld die seksuele handelingen verrichten. De oudste shunga

(in de vorm van beschilderde boekrollen) stammen uit de Heian-periode (794-1185). De bekendste shunga zijn echter in de Edo-periode (1603-1868) gemaakt. In deze tijd probeerde het gezag meerdere malen het vervaardigen van dit soort erotica te verbieden.

JAPAN

De VOC had tussen 1641 en 1853 het alleenrecht om handel met Japan te drijven. De vaste Nederlandse handelspost was gevestigd op het kunstmatige eilandje *Deshima*, vlak voor de kust van Nagasaki. Het eiland, ongeveer zo groot als de Dam, was omringd door een houten muur met ijzeren punten en door een brug met het vaste land verbonden. Bovendien werd het dag en nacht bewaakt. De ongeveer 20 Nederlanders mochten het eiland niet

verlaten en waren er vergezeld door tientallen Japanse functionarissen: bewakers, penningmeesters, tolken, enz. Het leven werd strikt gereguleerd door de Japanners. Toch leefden de mannen er wel in luxe. Er werd getuinierd, men hield vee, deed er spelletjes en er was volop drank om de tijd te doden. Opvallend genoeg zorgden de Japanners ook (tegen hoge vergoeding) voor prostituees. Dat verklaart bovenstaande de houtsnede. **Rijksmuseum, Amsterdam**

NIGERIA

Orisha: een Yoruba-god

Dit 52 cm hoge beeld van een orisha wordt al twee jaar achtereenvolgens gepresenteerd op de Brafa in Brussel. Het woord *orisha* is gerelateerd aan verschillende andere Yoruba-woorden die verwijzen naar het hoofd. De belangrijkste, *ori*, verwijst in de eerste plaats naar het fysieke hoofd bovenop het lichaam. Deze zichtbare ori dient echter als een omhulsel voor een onzichtbare ori, de *ori-inu* ofwel de inwonende geest van een persoon.

Bronw: Britannica.com